

Növényvédelmi előrejelzés a szántóföldi kultúrákban,

2025.03.12.

Az enyhe, száraz telet követően, a korai kitavasodás a sikeresen áttelelt károsítók tömegeit is mozgósítja. A kisebb esőzések következtében a február közepétől megkezdett műtrágyaszórásoknak már látható hatása van, de a nedvesség továbbra is hiányzik a talajból. A jól telelt őszi vetésű gabonák bokrosodása megkezdődött, az eddig tápanyagot felvenni, hasznosítani nem tudó állományok többsége mostanra lassú fejlődésnek indult, szépen bezöldült.

Az **őszi búza**, **őszi árpa** növényegészségügyi helyzete jelenleg kedvező képet mutat, különösen a későn vetett táblákon. A **levélbetegségek** kezdeti tüneteit legfeljebb a korán vetett őszi árpában lehet megfigyelni észlelési szinten. A felmelegedés a **vetésfehérítő bogarak** áttelelt imágóit is kicsalogatta telelőhelyükről, de az intenzív betelepedés még várat magára. A csapadék őszi eloszlásától, a vetés idejétől függően több állományban sikerült elvégezni az őszi gyomirtásokat, de az enyhe tél folyamán a magról kelő gyomnövények fejlődése folytatódhatott, így a kora tavaszi időszakra tervezett gyomfelvételezéseket célszerű már megkezdeni.

A **repce** állományok fejlődése is lendületet vett, a tőlevélrózsából megindult a szár megnyúlása (szárcsomó nélkül). A **fómás betegségre** érzékeny fajták levelein már ősszel megfigyelhetőek voltak a jellegzetes levéltünetek, intenzív termőtest (piknídium) képződéssel, melyek mostanra kissé gyakoribbá váltak (1. fotó).

1. fotó: Fómás levélfertőzés repcén, tömeges piknídium képződéssel

A tavalyi őszön a **nagy repcebolha** betelepődése és kártétele is jelentős volt több táblán (gyakran a csávázások ellenére) és ahol elmulasztották az állományvédelmet, ott az elmúlt hetekben a levélnyel károsodásával, nagyrészt az alsó levelek rothadásával szembesülhettek a termelők. A nagy repcebolha lárváinak kártétele nyomán megjelentek a fómás betegség tünetei, a foltokon termőtestekkel, melyek a betegség fertőzési nyomását jelentősen növelik az idei tavaszon (2. fotó)!

2. fotó: A nagy repcebolha kártétele nyomán fellépő fómás fertőzés repcén

Ahogy azt korábban már megszokhattuk, február első dekádjában idén is megkezdődött a **szárormányosok** betelepődése a táblákra, melyet az átmeneti lehűlések valamelyest hátráltattak. Az első betelepődési hullám nagyszámú egyedei ellen március első hetére a legtöbb táblán túlestek az első rovaröltszerez beavatkozáson. A védekezés ellenére nagyon fontos, hogy folytassuk a rendszeres csapda ellenőrzést (sárgatál, ragacs lap), mert március 8.-a táján (Zala vármegye) megjelentek az első **repcegyökér-ormányos** egyedek is a csapdákból (3. fotó). Betelepődésük folyamatos, viszonylag alacsony egyedszámú (8-10 db imágó/sárgalap/3 nap), de védelem nélkül a napokban várható a párosodás és tojásrakás is. A tavalyi évben károsított táblák közelében vagy a kártétellel sújtott körzetekben a gyakori ellenőrzés és a védekezés javasolt! Megkezdődött a **repcefénybogarak** betelepődése is a táblákra, amely a repce fenológiája miatt jelenleg még nem mérvadó, de a fokozott kártételi nyomást előrevetíti!

3. fotó: Repcegyökér-ormányos imágói

A **mezei pocok** népességét sem gyérítette jelentősen a téli időjárás. Az őszi vetésű növényeket övező területeken, ruderáliákon újabb-és újabb lakott járattal lehet találkozni. A kártevő már a repcetáblák szegélyzónájában is károsít.

Tűh Annamária
Magyar Növényvédő Mérnöki és
Növényorvosi Kamara